

Velká břišní operace a orgánová dysfunkce

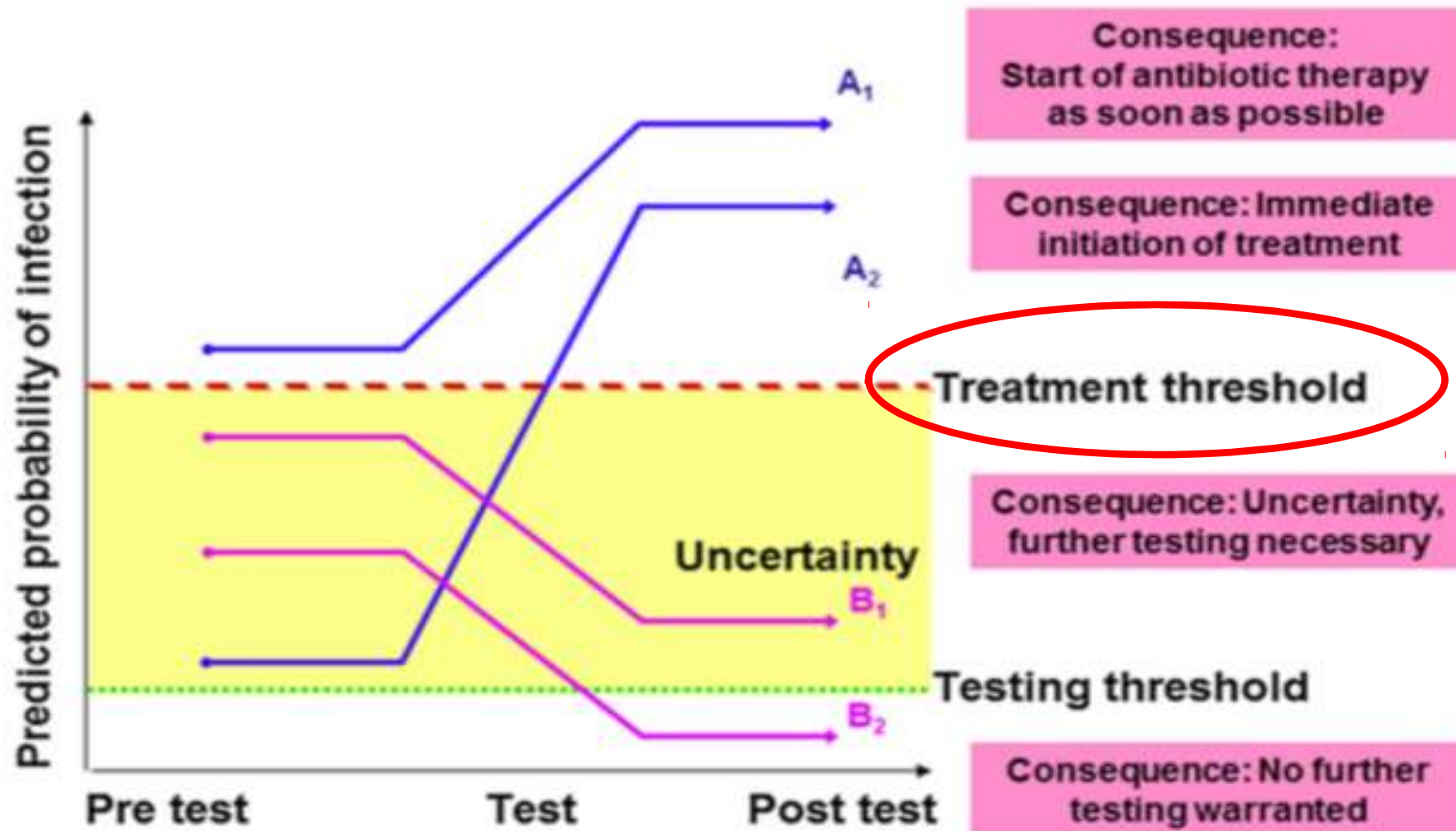
pohledem biomarkerů
zánětu....

Marek Protuš

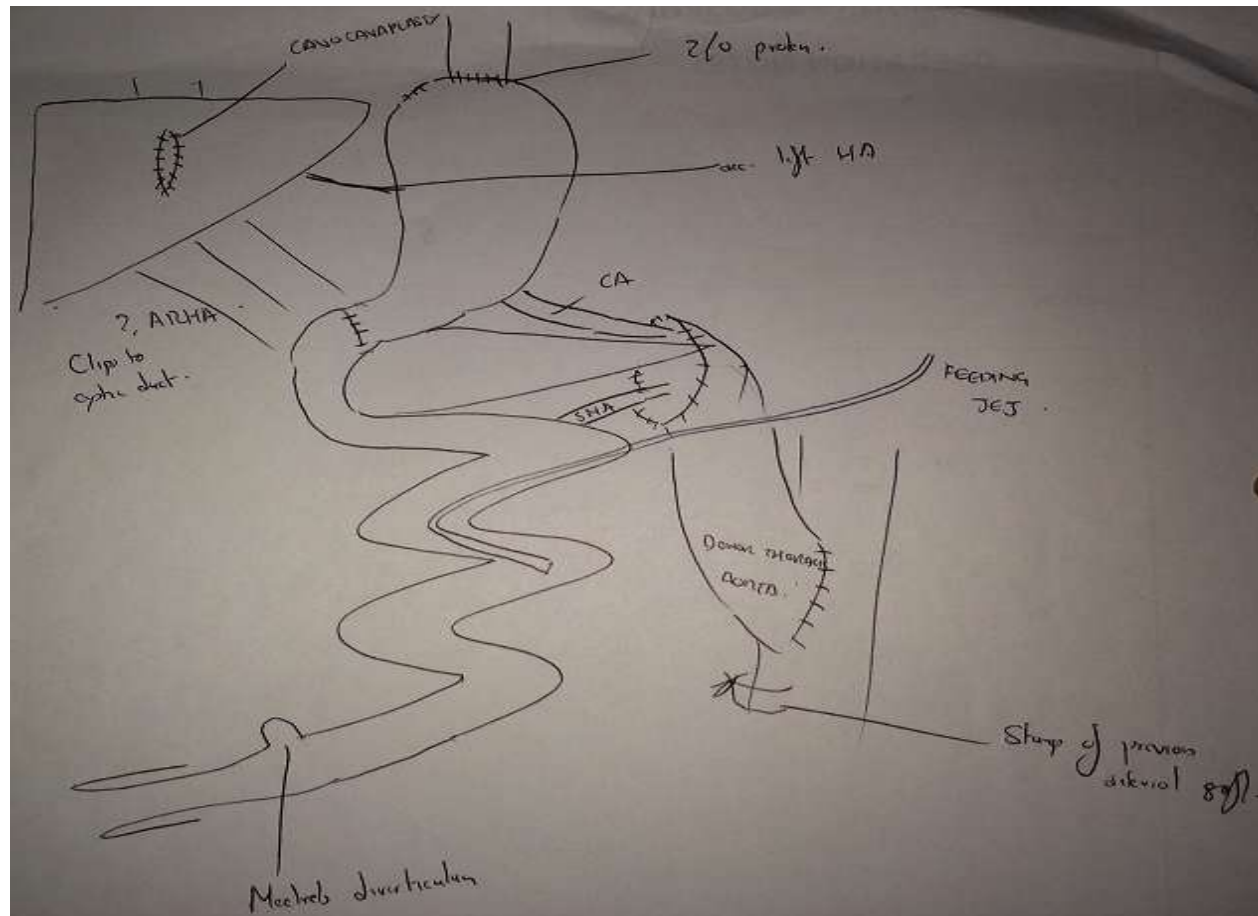
Ideální biomarker ?

- cut- off hodnoty
- preferované diagnostické vlastnosti:
sensitivita (okolo 100%), specificita (>80%)
- detekce infekce v časném stadiu
- rozlišení mezi různými typy patogenů (viry x bakterie)
- usměrňuje ATB léčbu (typ a trvání)
- monitorace průběhu zánětu
- prognóza
- stabilní složení
- bez interference
- kvantitativní měření
- malé množství vzorku na vyšetření
- jednoduchá a rychlá vyšetřovací metodika
- výsledky srovnatelné mezi jednotlivými laboratořemi
- nízká cena

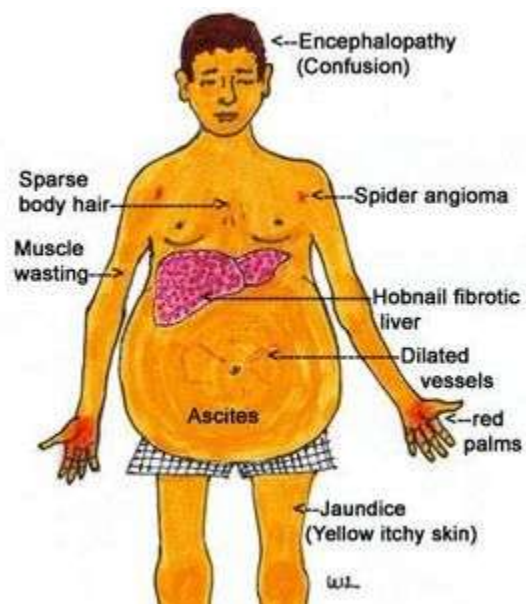
Diskriminační schopnost markerů zánětu

Velké břišní operace

Diskriminační schopnost markerů zánětu

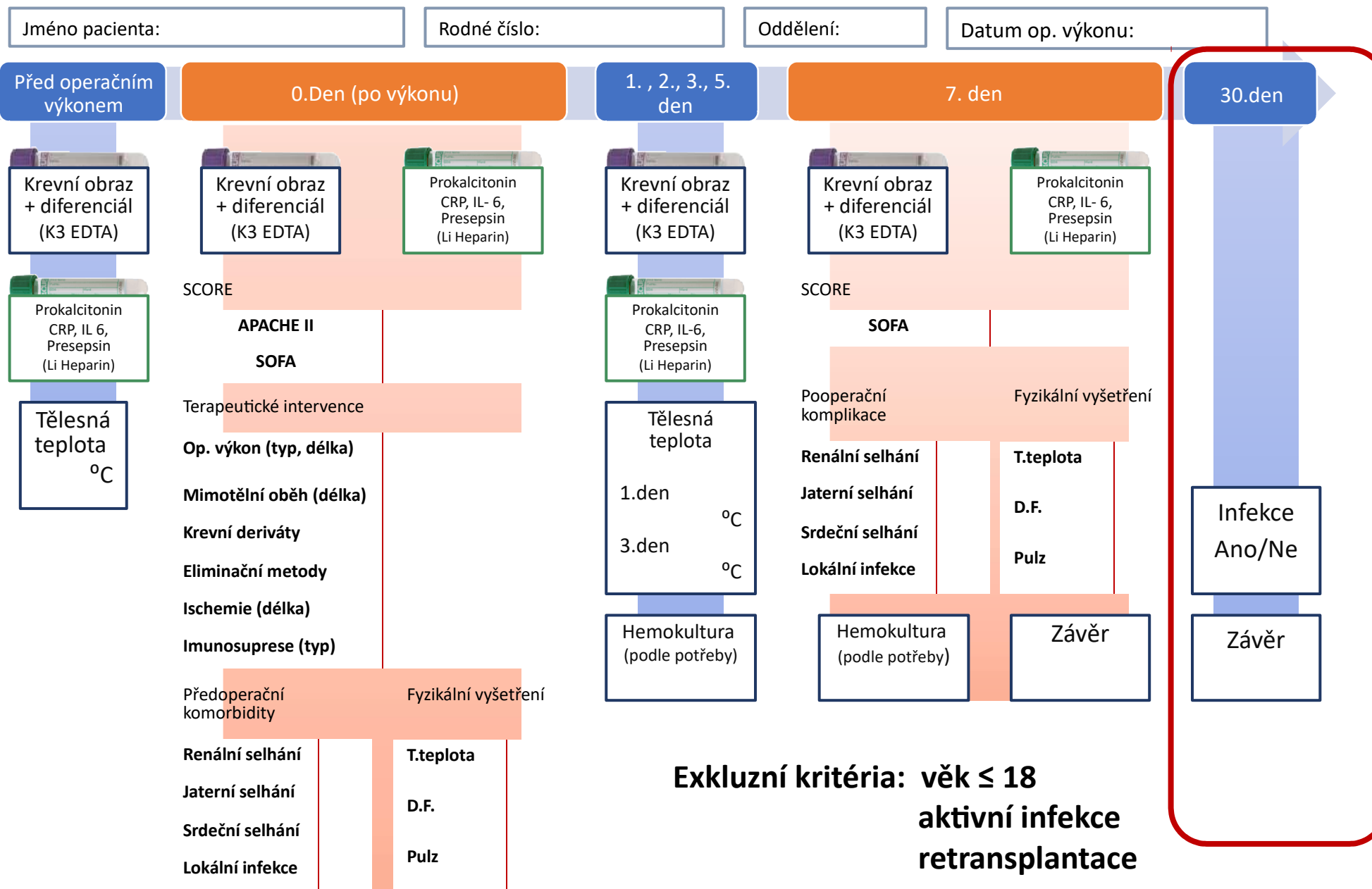
Břišní operace

Imunosuprese

SIRS 30 den

DESIGN STUDIE – Velká břišní operace

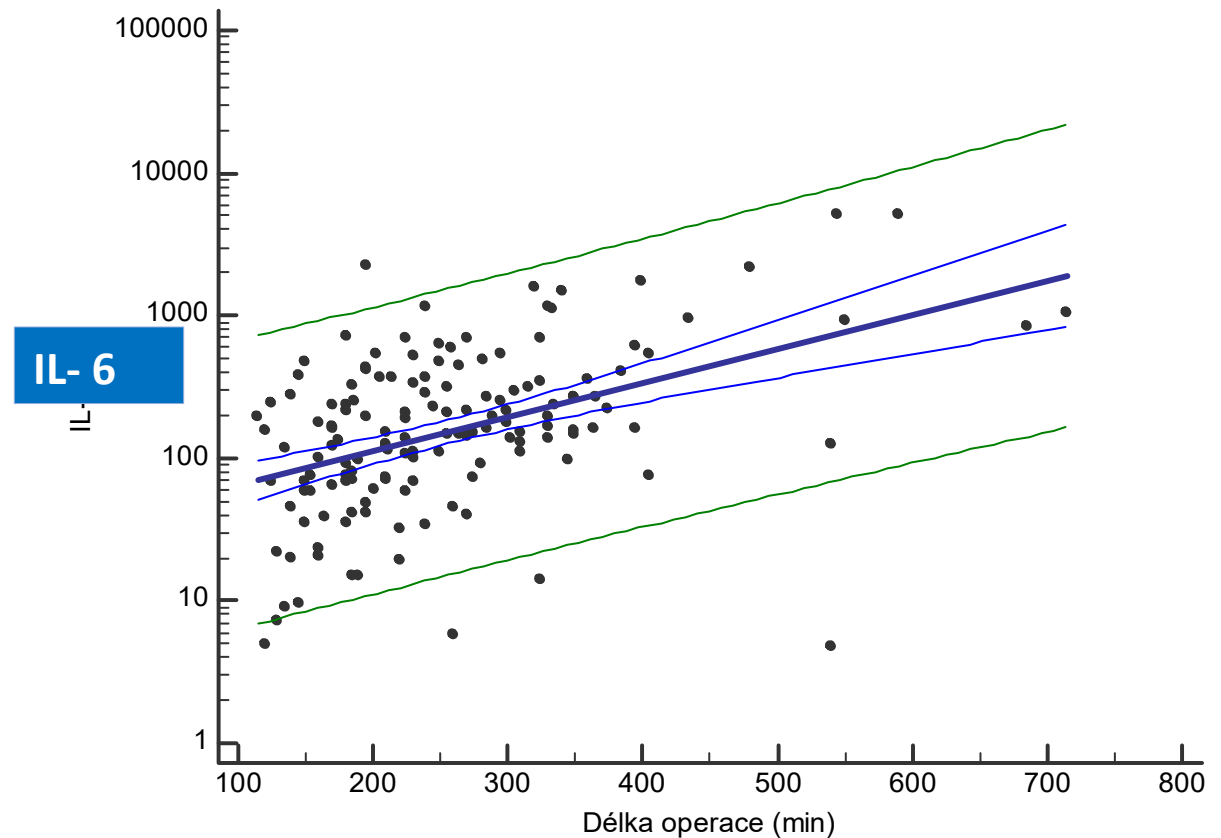

Design

- prospektivní sběr dat Srpen- Říjen 2017
- 148 pacientů (64 Tx)
- 96 pacientů bez známek infekce 30. den zařazení

- cut- off SIRS/ Sepsis po operaci
- ovlivnění clearance jednotlivých markerů imunosupresí (ATG)
- vliv orgánové dysfunkce

IL-6

- Indukce IL- 1, TNF
- Rychlá dynamika, half- time 2 hod
- Aktivace produkce PAF (ovlivnění permeability, chemotaxe, metabolismu kys. arachnoidové
- Vyplavení polymorfonukleátu z kostní dřeně

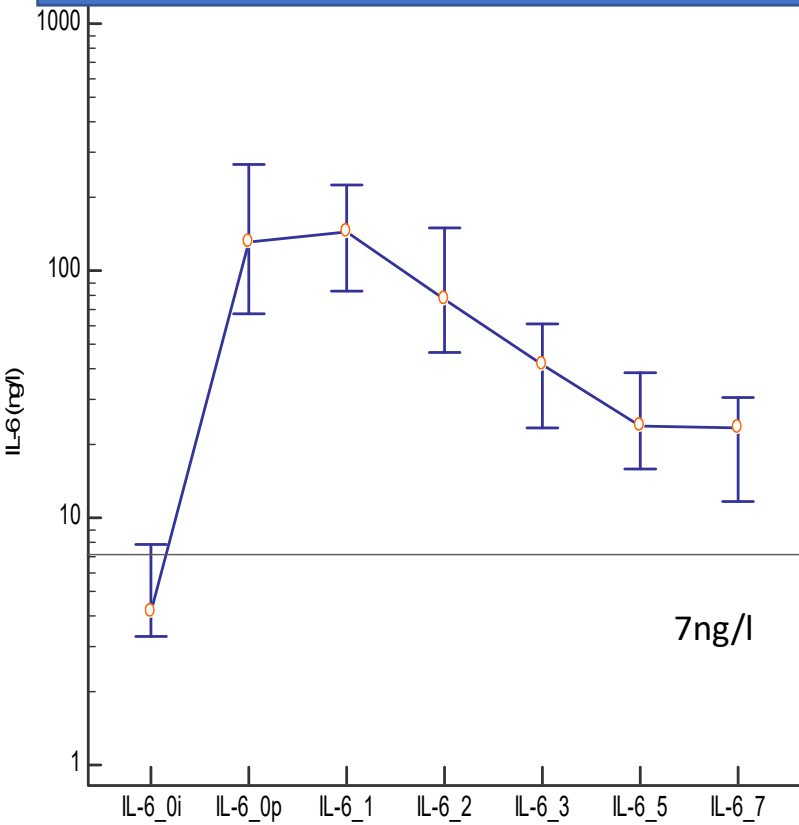
IL-6 je významně ovlivněn délkou zákroku

$r=0,457$ ($p<0,0001$)

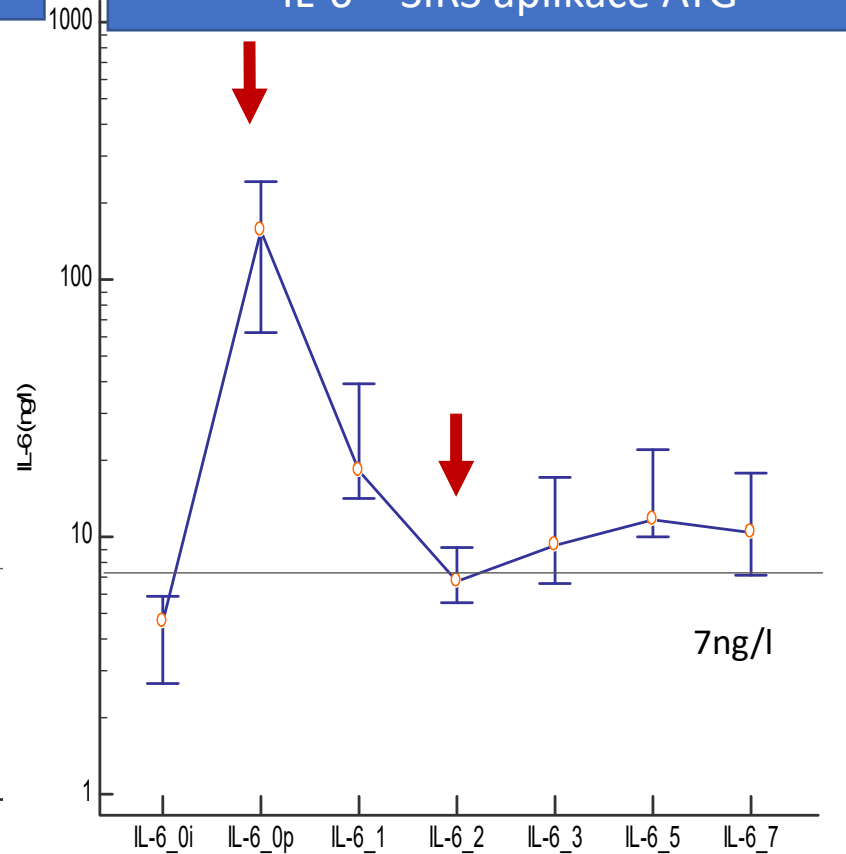

Interleukin 6

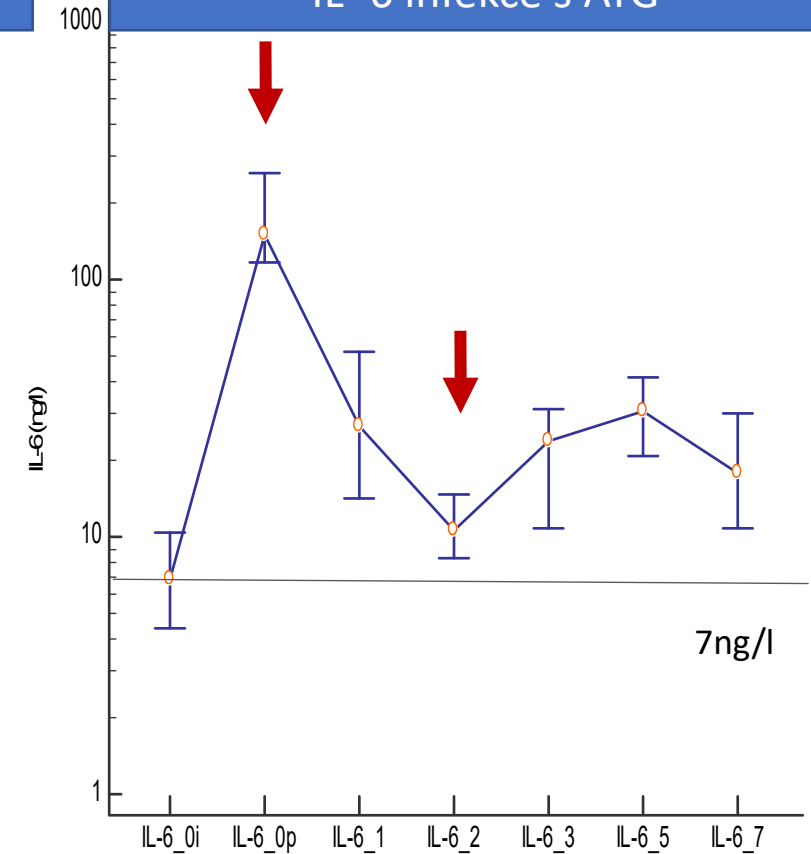
IL-6 - SIRS bez ATG, bez imunosuprese

IL-6 - SIRS aplikace ATG

IL-6 infekce s ATG

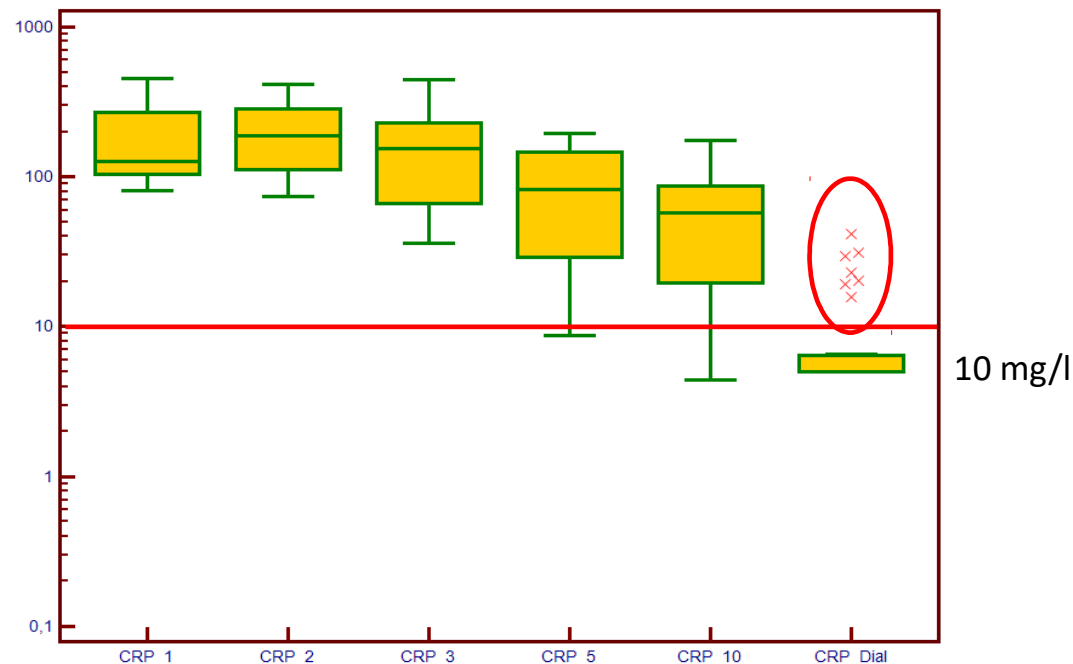
- reflektuje tíži operačního zákroku
- potlačení produkce imunosupresí během operace
- nemožnost odlišení SIRS/ sepse při ATG

CRP

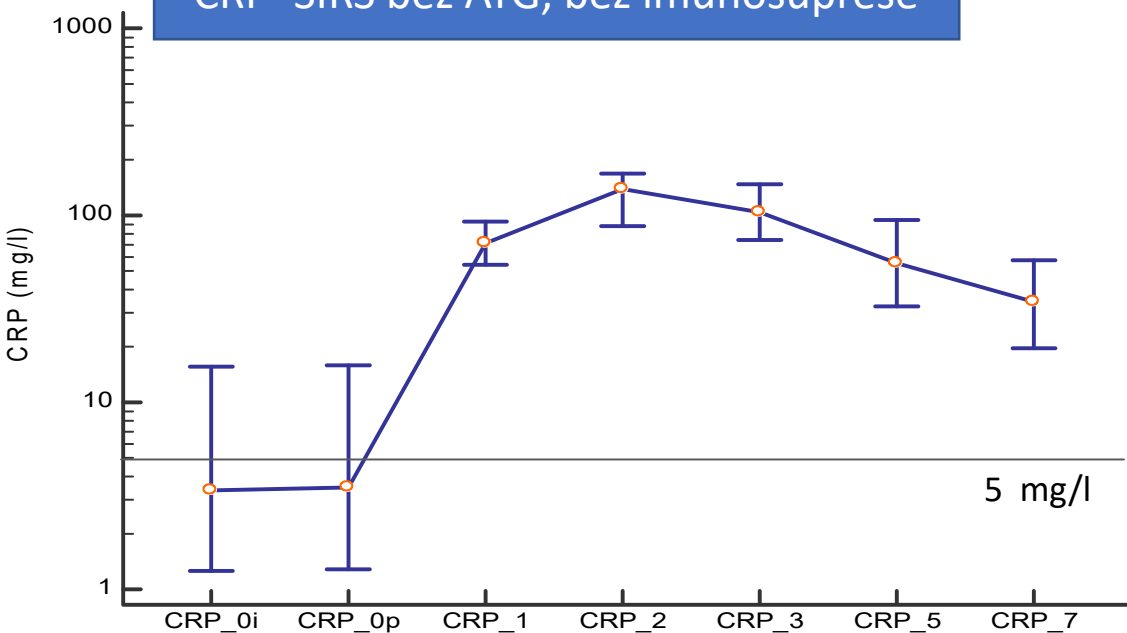
- Stimulace IL- 6 v hepatocytech de novo
- Vzestup po 6 hodinách, peak 48 hod
- Aktivace komplementu, opsonizace pro fagocytózu patogenu
- Nejčastěji indikovaný marker zánětu

CRP

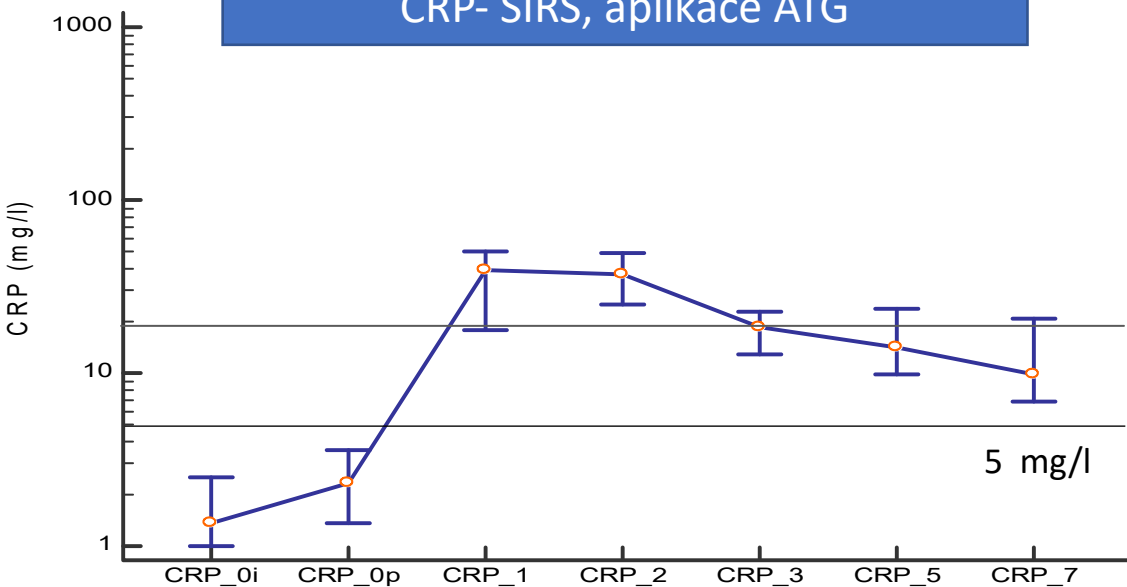
CRP- Sepse po velkých břiších operacích

CRP- SIRS bez ATG, bez imunosuprese

CRP- SIRS, aplikace ATG

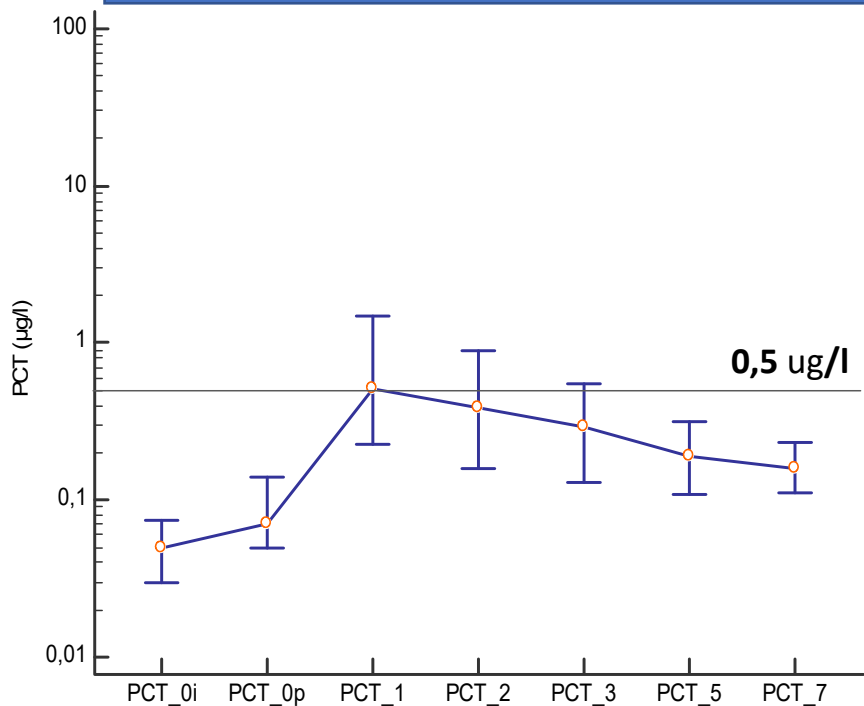
- nespecifická vysoká dynamika hodnot
- nepřispívá k odlišení SIRS a sepse
- nízká prediktivní hodnota u selhání jater
- střední vliv dialýzy
- diagnostika kvasinkové infekce (nízké PCT, vysoké CRP)

PCT

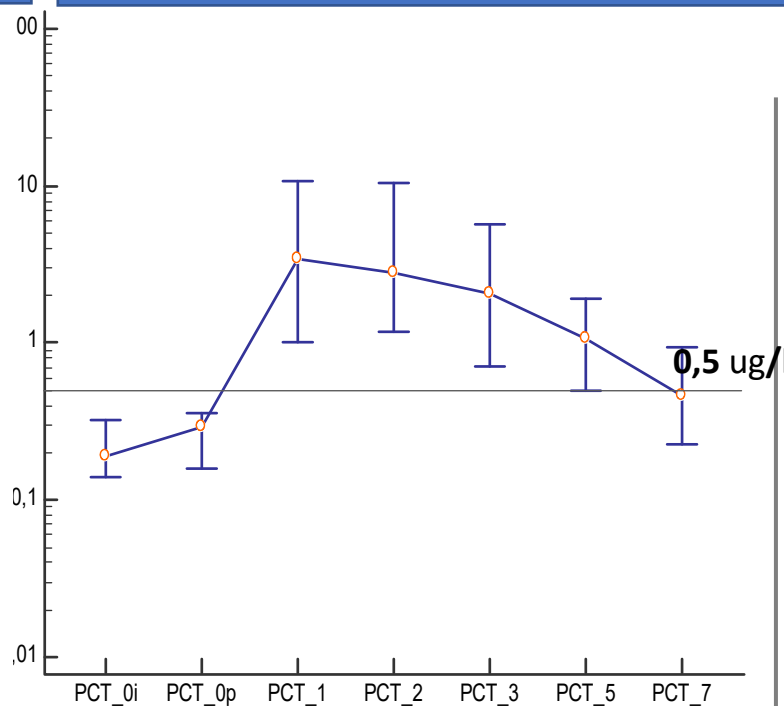
- Produkce během septických stavů celou řadou buněk (adipocyty, hepatocyty , plíce, ledviny, sval)
- Reakce na endotoxin ,IL-6, TNF,IL.1
- Funkce nejasná- chemokin monocytů ?
- Vzestup po 4 hodinách, maximum 24 hod

PCT

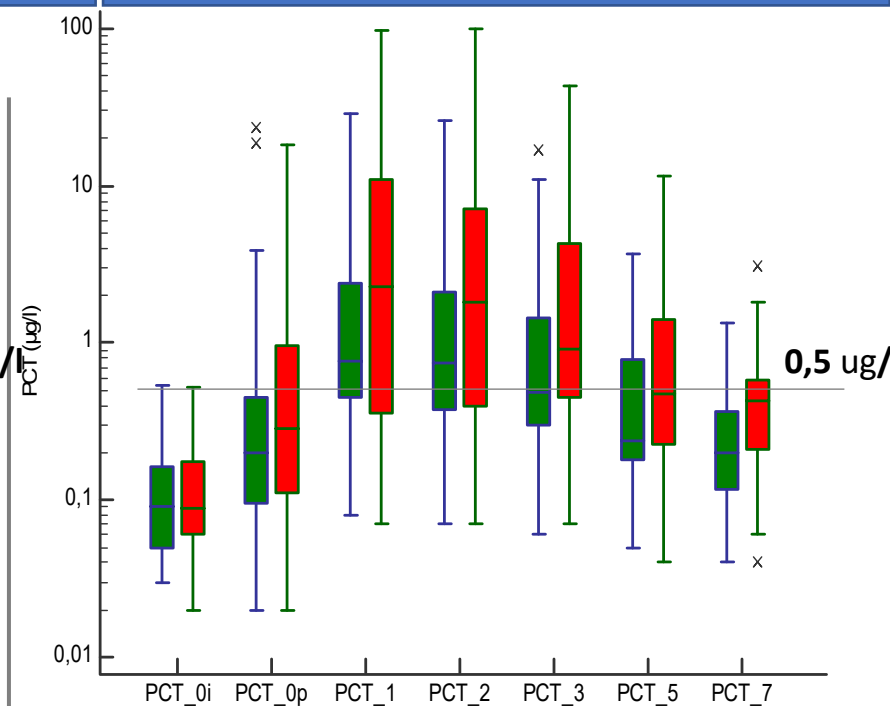
PCT- SIRS bez ATG, bez imunoprese

PCT- aplikace ATG

PCT u SIRS (zeleně) a sepse (červeně)

- Neinfekční elevace po chirurgickém výkonu
- více specifické než CRP
- jednoznačná reakce na bakteriální infekci
- přispívá k odlišení SIRS a sepse
- Minimální vliv dialýzy
- extrémně ovlivněn aplikací antithymocytárního globulinu

Neinfekční elevace PCT

- Chirurgický výkon
- Polytrauma
- Popáleniny
- Kardiogenní šok
- Pankreatitida
- MODS
- AKI
- Cirhóza jater
- Úpal
- KPR
- Medulární karcinom, karcinom C- buňek, paraneoplastiky
- Novorozenci
- Autoimunitní choroby
- Intoxikace

Presepsin – solubilní CD14

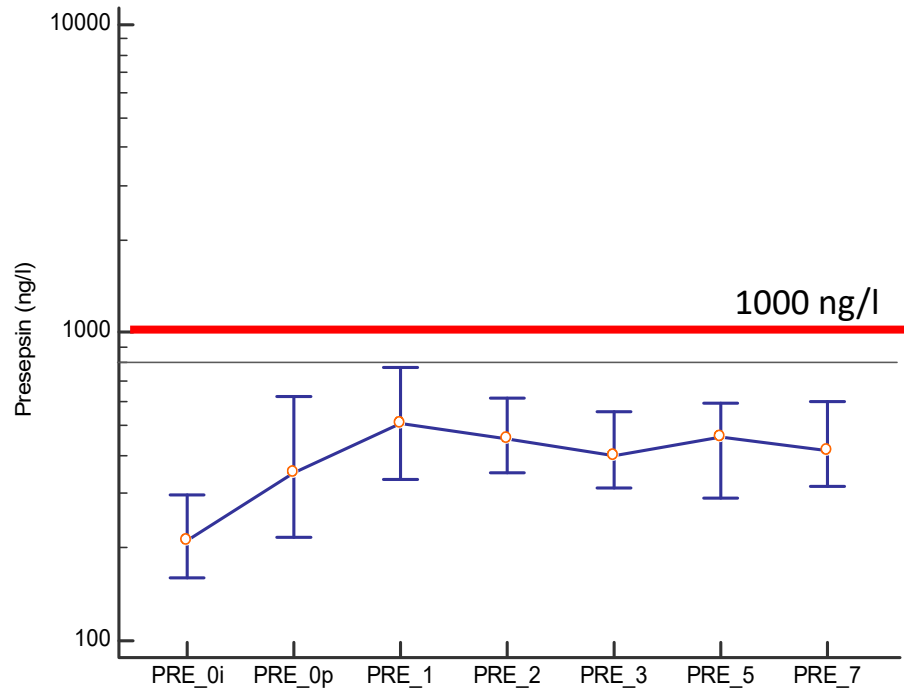
Glykoprotein významný z imunologického hlediska

- uplatňuje se při nespecifické imunitní odpovědi
- receptor pro bakteriální endotoxin
- hlavní ligand lipopolysacharidů (LPS) v membránách bakterií
- účastní i při rozpoznávání jiných bakteriálních komponent (PAMPs) a endogenních struktur, které jsou důsledkem endogenního poškození (DAMPs)
  - membránový CD14 (mCD14)**
  - solubilní forma CD14 (sCD14)**

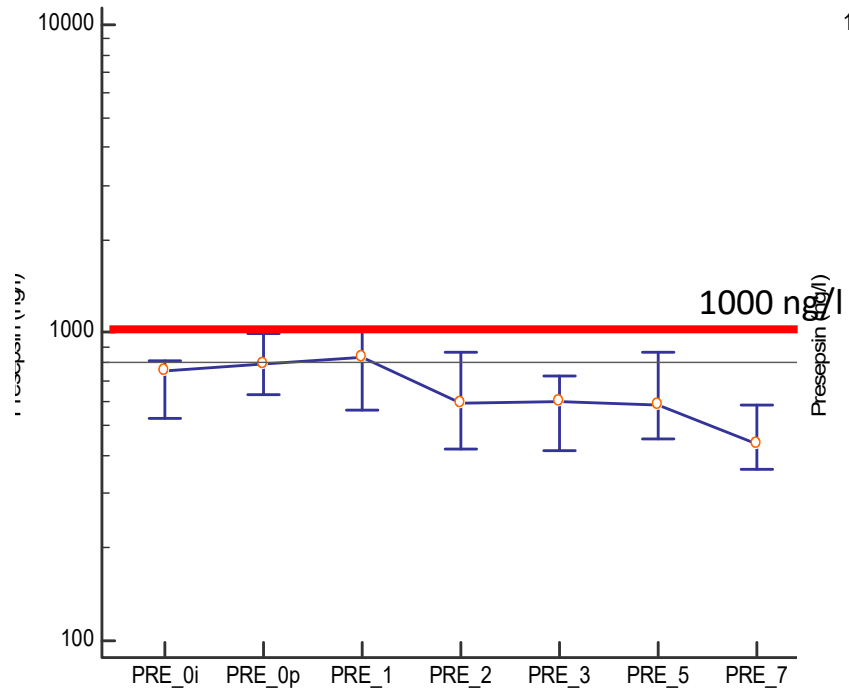
mCD14 je ukotvený především v membráně buněk (granulocytů, makrofágů a monocytů)

Presepsin

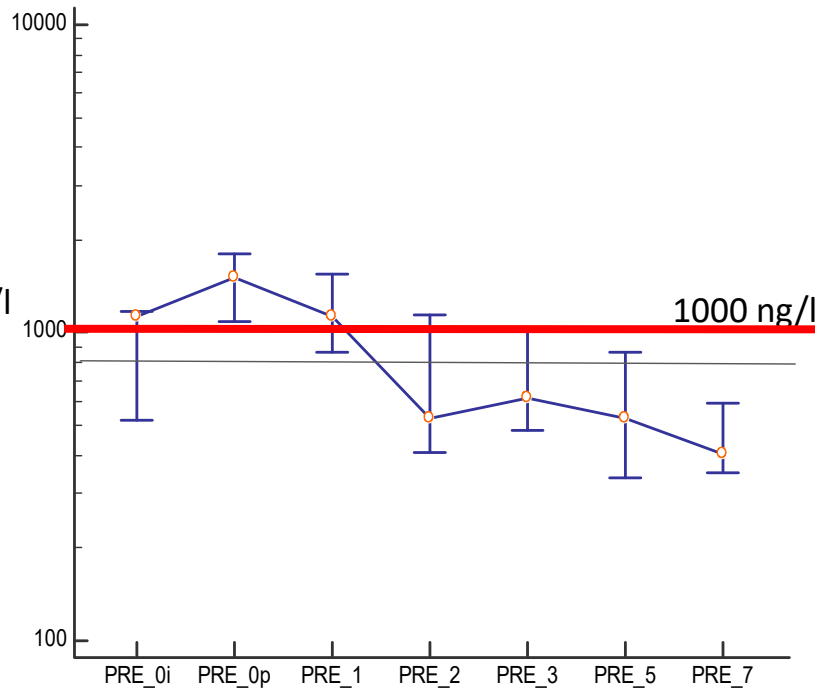
Presepsin- SIRS bez ATG, bez imunosuprese

Presepsin –SIRS s ATG

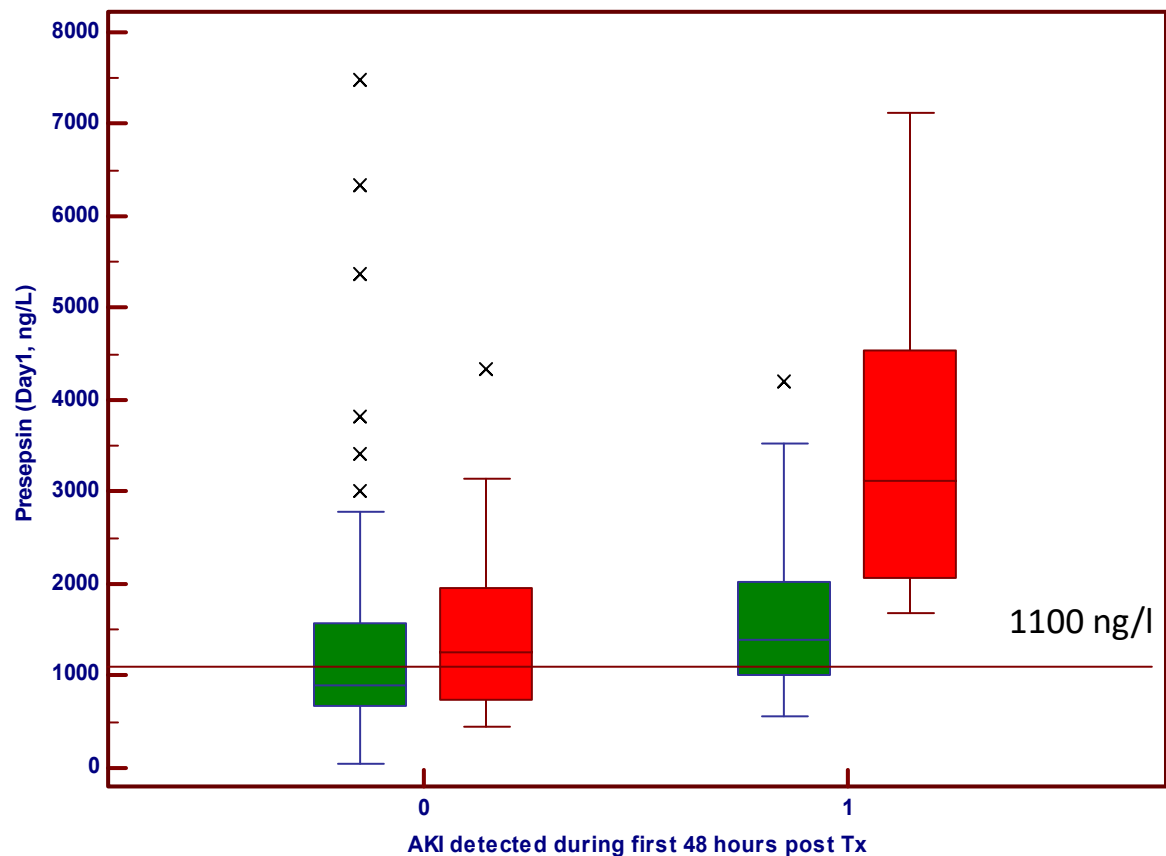
Presepsin- Infekce s ATG

- více specifické než CRP
- minimální reakce na operační inzult
- Bez vlivu ATG na dynamiku
- odlišení SIRS a sepse srovnatelné z PCT

Presepsin - vliv ledvin

Je-li přítomno AKI, lze detekovat infekci pomocí cut-off hodnoty 1100 ng/l již první den po HTx.

Predikce se zlepšuje ve třetím dnu po HTx.

- CRP ukazuje tíži zákroku a případné infekční komplikace až týden po zákroku.
- IL-6 odpovídá nejrychleji, ukazuje tíži zákroku (=SIRS), infekční komplikace indikuje od 3. dne po operaci.
- IL-6 a PCT výrazně ovlivněn indukční imunosupresí
- Výpovědní hodnota PCT a presepsinu je obdobná

Závěrem

- porozumění patofyziologii základního onemocnění
- limitace markerů v jednotlivých situacích
- použití více markerů
- monitorování v čase

Děkuji za pozornost

Institut klinické a experimentální medicíny

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní péče

Vídeňská 1958/9

140 21 Praha 4

marek.protus@ikem.cz